

Karawanenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Stev. 87.

Krainburg, 4. novembra 1942.

Leto 2.

730.575 brt potopljenih v oktobru

Zopet nad 250.000 brt potopljenih

Novi veliki uspehi naših podmornic - Vdor v sovražne položaje pri Tuapseu
Uničujoči zadetki na devet ladij v Kaspiškem morju - Bitka v Egiptu še traja

Kakor je bilo že v soboto objavljeno po posebnem poročilu OKW, so nemške podmornice navzlic trajnim težkim jesenskim viharjem nadaljevale svoje operacije proti nemškim konvojem v Atlantiku.

V teku večerajšnjega dne je neki skupini nemških podmornic uspelo, v višini Kanarskih otokov priti v stik z nekim sovražnim konvojem, ki je plul od juga proti Angliji. V mraku so naši čolni koncentrično napadli močno zavarovani konvoj in do zore uničili 14 z dragocenimi surovinami iz Afrike natovorjenih ladij s skupno 101.000 brt.

Nadalje je bilo s posebnim poročilom objavljeno: Zasledujoč sovražne prevozne ladje, so nemške podmornice v prvič prodrle iz Atlantika v obrobja vodovja Indijskega oceana in severovzhodno od rtiča Agulhasa, najjužnejšega rtiča Afrike, ter na morju pred Kapstadtom potopile osem ladij s skupno 52.518 brt. Ostanke v noči na 31. oktober 1942. leta na višini Kanarskih otokov težko udarjenega konvoja so bili tudi še naprej napadni cilj naših podmornic, ki so iz popolnoma razkropljene skupine sestrelile še štiri nadaljnje ladje s 30.131 brt, tako, da se je samo v tem konvoju zvišal skupni uspeh na 18 ladij s 131.131 brt.

Tako so naše podmornice oškodovala sovražnika za nadaljnjih 82.649 brt trgovskega ladijskega prostora in v zadnjih petih dneh na daleč razprostrtih operacijskih področjih uničile 41 ladij z nad enim četrtilijonom brt.

V boju proti angleško-amerikanskemu prevoznemu brodogradu je vojna mornarica v mesecu oktobru potopila 111 ladij s skupno 720.575 brt. Za ta uspeh gre v prvi vrsti hvala neumornim naporom podmornic. S torpednimi zadetki je bilo poškodovanih nadaljnjih 10 ladij. Zračno orožje je potopilo dve trgovski ladji s skupno 10.000 brt in poškodovalo neko večjo trgovsko ladjo in nek plavajoči dok.

Angleška vojna mornarica je v istem razdobju zgubila enega rušilca, dve stražni ladji, sedem brzih čolnov in po napadih iz zraka 12 čolnov za izkrcanje.

Oberkommando der Wehrmacht je dne 1. novembra nadalje objavilo:

V bojnem odseku pri Tuapseu je uspel vdor v več sovražnih položajev. Sovražnikovi napadi so bili odbiti. Pred Tuapseom smo z bombnim zadetkom potopili neko sovjetsko trgovsko ladjo s 3000 brt.

Zahodno od Tereka so naše, po zračnem orožju odlično podprte napadne čete presenetile sovražnikove položaje in jih, premagavši več rečnih tokov, vrgle nazaj. Vojska in zračno orožje sta uničila dva oklopna vlaka. V Kaspiškem morju smo zopet zažgali odnosno potopili devet večjih prevoznih in tovornih ladij, med temi štiri tankerje.

Južno od Stalingrada je sovražnik brez slehernega uspeha povzel svoje nasprotno napade. Tudi poskusi, prepeljati se severno od mesta z več sovjetskimi bataljoni čez Volgo, so se popolnoma izjalovili. Večje število velikih čolnov smo potopili. Masa sovražnih sil je bila ali uničena ali ujeta. Sovražnikove topniške položaje na vzhodnem bregu Volge smo napadali z bombami in krovnim orožjem, severno od Astrahana smo z bombami zadeli 13 prevoznih vlakov. En petrolejski vlak je zgorel.

Pet novih Eichenlaubträger

Berlin, 3. novembra. Führer je podelil Oberfeldwebel Max Stotzu, vodji letala v nekem oddelku lovskih letalcev, ob njegovi 100. zračni zmagi kot 137. vojaku, Hauptmannu Heinrichu Schweickhardt, vodji letala v nekem oddelku bojnih letal, kot 138. vojaku, Hauptmannu Wolfgangu Schencku, vodji letala v nekem oddelku razdiralnih letal, kot 139. vojaku, in Oberfeldwebel Josef Zwernemannu, vodji letala v nekem oddelku letalskih lovcev, ob njegovi 101. zračni zmagi, kot 141. vojaku nemške oborožene sile das Eichenlaub des Eisernen Kreuzes.

Nadalje je podaril Führer das Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes Oberstleutnantu Seitzu, poveljniku nekega polka oklopniških grenadirjev, kot 140. vojaku nemške oborožene sile.

menskega jezera so se pod učinkom delovanja skupin vojske in zračnega orožja zrušili sovražnikovi nasprotni napadi. Na jezeru Ladoga je sovražnik po bombnih zadetkih zgubil neko tovorno ladjo in nekega vlačilca. Nek brzi čolni smo poškodovali.

Na Murmansk so se vršili ponovno napadi iz zraka podnevi in ponoči.

V Egiptu je sovražnik z močnimi silami oklopjakov in pehote vnovič prešel v napad. Po težkih bojih smo ga zaustavili z nasprotnimi napadi. Bitka še traja. Nemški in italijanski strmoglavo in lahka letala so v brezobzirnem naporu prizadejali Britancem težke zgube.

Na Sredozemlju je neka podmornica potopila neko prevozno jambornico.

Pod zaščito oblakov je majhno število britanskih letal podnevi priletelo nad zasedena zahodna ozemlja, nad Nemški zaliv in do severozahodne državne meje. Po bombnih zadetkih so na nekaterih krajih nastale stvarne škode; Sedem letal je bilo sestreljenih.

V boju proti Veliki Britaniji je zračno orožje večeraj in v minuli noči v vrstečih se napadih izvršilo povračilne napade na mesto Canterbury. Deloma v nizkem poletu odvržene bombe so z razstrelnim in zažigalnim učinkom povzročile znatna razdejavanja. Oddelki lovskih letal zaščitnega spremstvu so sestrelili tri britanska lovška letala. Druga bojna letala so bombardirala vojaške cilje na raznih krajih na jugovzhodu otoka, med temi v Doveru.

Pridobitev sveta v Stalingradu

V dveh dneh 134 sovjetskih letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 31. oktobra objavilo:

Pri Nalčiku so nemške in romunske čete uničile razgnanega sovražnika in si izsilile nek važen prehod čez reko.

V Stalingradu smo s podjetji udarnih čet zopet pridobili sveta. Zaradi svojih visokih izgub je sovražnik ustavil svoj napad južno od mesta. Skupine bojnih letal so znova napadle železniške proge severno od Astrahana.

Italijanske in ogrske čete so na fronti ob Donu odvrnile sovražnikove poskuse, prepeljati se čez reko. Na ostali vzhodni fronti je položaj nespremenjen. Lastne udarne čete so uničile večje število sovjetskih bunkerjev in bojnih postojank in pripeljale ujetnike.

Zračno orožje je v pokrajini ob izvoru Volge napadalo zbirališča, prevozna premikanja, skladišča novih pošilk in industrijske naprave daleč v sovražnikovem zaledju. Na jezeru Ladoga smo z bombnimi zadetki potopili štiri večje, za preskrbo Leningrada namenjene ladje in poškodovali tri tovorne čolne. Bombni napadi na Leningrad so povzročili požare. Zračne napade na Murmansk smo nadaljevali podnevi in ponoči. Sovjeti so zgubili dne 29. in 30. oktobra 134 letal. Pri uspehih postrelitve so bili udeleženi romunski in ogrski lovski letalci. Osem lastnih letal se ni vrnilo.

V Egiptu sovražnik večeraj ni nadaljeval svojih velikih napadov. Nek krajevni britanski napad je spodletel. Nemško in italijansko zračno orožje je napadalo sovražnikove motorizirane sile in kolone novih pošilk. Osem britanskih letal je bilo sestreljenih.

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem poročilu, je neka skupina nemških podmornic ob najtežjih vremenskih prilikah napadla nek polno natovorjen konvoj, ki je plul proti Angliji, in, čeprav je bila obramba močna, s trdovratnimi, ponovnimi podnevnimi in nočnimi padali potopila devet ladij s skupno 63.500 brt. Po treh torpednih zadetkih so bile poškodovane še druge ladje. Nadalje so naši čolni potopili na dovoznih potih proti Angliji in Ameriki šest ladij s 32.425 brt. S tem je sovražna preskrbovalna plovba zopet zgubila 15 ladij s 100.925 brt. Nadaljnje operacije proti konvojem še tečejo.

Ministrski predsednik Siebert umrl

München, 3. nov. Ludwig Siebert, bavarski ministrski predsednik in predsednik Nemške akademije, SA-Obergruppenführer in Ehrenführer des Reichsarbeitsdienstes, je podlegel težki srčni bolezni. Z njim je preminul preizkušeni borec Adolfa Hitlerja, izborni državnik in uradnik in izvrsten finančni in občinski politik.

Na fronti ob Donu so italijanske čete ponovno odbile sovražnikove poskuse, priti čez reko. Spremljajoč v zaščito lastna bojna letala, so ogrski lovci letalci sestrelili štiri sovjetska letala. Južnovzhodno od Il-

Sovražnik ob El Alameinu zavrtnjen

V treh tednih uničenih 306 britanskih letal - Zanosen napad zapadno od Tereka

Oberkommando der Wehrmacht je dne 2. novembra objavilo:

S težko, toda uspešno borbo za položaje bunkerjev severno od železnice na Tuapse je pehota v težavnem gorskem svetu v bojih napredovala. Deli sovražnika so bili obkoljeni ali uničeni. Več nasprotnih napadov je bilo odbitih.

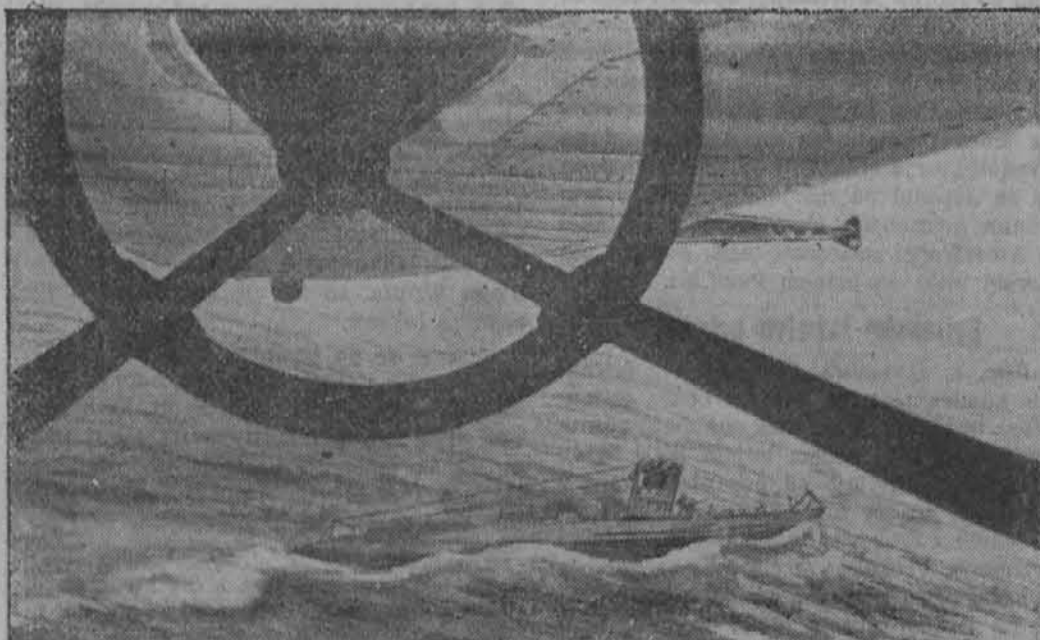
Zahodno od Tereka smo z lastnim za-

nosnim napadom v težavnem svetu vrgli trdovratno borečega se sovražnika čez številne odseke potoka nazaj. Mesto Alagir smo zavzeli in s tem zaprli važno in napadno stanovišča čet ter železniške naprave v mestu Ordžonikidže.

Južno od Stalingrada so se izjalovili novi po posameznih oklopniških podprti sovražnikovi napadi. Severno od mesta so So-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Srečanje na Atlantiku

Daleč od svojih oporišč se srečata na širokem Atlantiku nemško bojno letalo za polete na daljavo Focke-Wulf »Condor« z neko nemško podmornico, ki ima polno uspehov.

(Presse-Hoffmann, M.)

Nemci na Kavkazu

Spisal Winston Churchill

Sedanji angleški ministrski predsednik Churchill je svoje slavno delovanje in svoje vtise o svetovni vojni opisal v svojih spominih na svetovno vojno. V spisu »Svetovna kriza 1916-18«, 3. zvezek, je podal sledečo sliko nemškega napredovanja na Kavkazu, seveda ne da bi slutil, kako blizu resnici je danes ta opis.

Za Nemčijo je bilo naravnost življenjsko vprašanje, da zlomi blokado. Če se ji ne bi bilo posrečilo zagotoviti pomembno večje virov za pomoč, bi se bila morala končati dolga vojna, v katero je zabredel svet, nedvomno z izčrpanjem in porazom Nemčije. Ni bilo upanja, da zlomi blokado z morja. Učinkovitost te blokade so lahko morda nevtalci z udarci poslabšali, toda velikanski proces pojemanja ne samo živil, temveč tudi za moderne armade nujno potrebnega materiala, je bilo neusmiljeno in nevzdržno na delu. Moč angleške mornarice je bila vedno večja in nihče ni resno dvomil o tem, kakšen bi bil izid odprte bitke na prostem morju. Pomorska sila in kopenska sila sta si stali nasproti in če Nemčija ni mogla Anglije premagati na morju, kam naj se obrne? Samo v eni smeri je bila rešitev. Če ni mogla zlomiti pomorske blokade, jo je morala zlomiti na kopnem. Če so bila morja zaprta, je bila odprta Azija. Če je bil zahod zaprt s strojnimi jeklom, vzhod je bil odprt in nezavarovan. Samo na Vzhodu, na Jugovzhodu in v Aziji je mogla najti Nemčija osnovo za živila in življenjski prostor, brez katerega je bila njena vojaška moč, pa naj je bila še tako zelo učinkovita, le skromna varnost. Samo s tem, da so si osrednje sile pomaknile svoje meje preko novih velikanskih ozemelj, so se lahko razvijale v avtarkičen in iz svoje lastne moči življenjskozmožen organizem in samo kot tak organizem so lahko izville svojim sovražnikom iz rok najvažnejše in totalno orožje: čas.

Resnični in dejansko samo edini priročen političen cilj, ki je bil Nemčiji 1916. na razpolago, je bilo dokončno premaganje Rusije in pridobitev sil Romunije za stvar osrednjih sil. Oboje sta bila soglasna cilja. Uspeli pri enem bi zelo približali drugega. Romunija je bila nujna na strani Nemčije. »Kot sem sedaj popolnoma jasno videl«, piše Ludendorff o položaju v oktobru 1916, »ne bi bili mogli živeti brez romunskega žita in olja, še manj se pa vojskovati...« Toda če je bila zasedena in zavzeta Romunija koncem leta tako nepogrešljiva, koliko dragocenejša bi bila šele Romunija s svojimi viri bogastva, in svojimi armadami kot zaveznica v začetku. 1915 bi bil nemški dogovor z Romunijo osrednjim silam zagotovil za življenje potrebno žito in olje. Toda januarja 1916 bi bila utemeljeno Nemčija lahko pričakovala še ugodnejšega razvoja. Bolgarija se je priključila osrednjim silam. Dardanele so bile varno zaprte. Rusija je omahovala. Romunija je bila radi tega skoro popolnoma obkrožena in vsako nadaljnje

oslabljenje Rusije jo je moralo popolnoma izolirati. Če je hotela Sedmograško in Ogrsko, ali ni hotela tudi Besarabije od Rusije? Dalekovidna nemška politika bi bila lahko Romuniji pri takem položaju ponudila vsakršno vabilno sredstvo, da bi se bila pridružila svojim sosedom. Najvišje plačilo in najneizprosnejša nuja sta bila na razpolago.

Če to pomislimo, bi se moralo zdeti, kot da sta bila resnična strateška cilja Nemčija 1936 Črno morje in Kaspiško morje. Oba sta bila dosegljiva in nista zahtevala naporov, ki bi jih ne bi bilo možno premagati. Nadaljnje prodiranje na ruski jug v Ukrajino in proti Odesi bi zagotovilo z razmeroma majhnim naporom živila in zadostni meri za osrednje sile. S spretno zastavitvijo 15 do 20 nemških divizij kot hrbtnice avstrijskih in turških armad bi bilo gotovo in lahko zavzeti ozemlja, iz katerih bi se bila lahko Nemčija prehranjevala, ta-

Zmaga bo poplačala žrtve

Duce se Führerju zahvaluje za poslanico

Berlin, 3. novembra. Duce je poslal Führerju sledečo brzojavko:

»Prisrčno se Vam, Führer, zahvaljujem za Vašo poslanico, za pošiljatev odposlanstva pod vodstvom dra. Leya in živahno udeležbo obstoja fašističnega režima.

V tem precij dolgem zelo važnem zgodovinskem razdobju je fašistični režim poskušal na miren in konstruktiven način rešiti bistvene probleme italijanskega naroda, ki se tičejo njegove življenjske pravice. Toda vedno in povsod je zašel na absolutno sovraštvo starih plutokratskih držav, ki je v blokadi po zvezi narodov priklopelo do

Bela vrana iz USA:

„Nepremagljivost je iluzija“

Odkrite besede senatorja USA po obisku severnoairiške fronte

Stockholm, 3. novembra. »Zedinjene države ne smejo računati s tem, da jim bo zmaga predložena na srebrnem krožniku«, piše senator USA, Henry Cabot Lodge pionir v oktoberski številki mesečnika »American Magazine«.

Lodge je služil pri neki severnoameriški oddelčni diviziji in je pri tem, kot sam pravi, spoznal, da so »zavezniki v smrtni nevarnosti«. Vrnil se je iz severne Afrike ne samo z gotovostjo, da »lahko zavezniki izgube vojno, ampak tudi s prepričanjem, da mnogo preveč podcenjujejo udarno moč sovražnika«.

»Nemško orožje«, piše senator, »ga navdaja z vražjim respektom«. Poleg tega je videl, da orožje izvrstno uporabljajo. Nemška vojaška organizacija je vsekakor izvrst-

na, da bi bila do konca poletja 1916 vsa jugovzhodna Evropa, Črno morje, Kaspiško morje in Kavkaz v območju nemške moči. Nemška in avstrijska fronta zoper Rusijo bi se raztegnila od Rige do Astrahama in to s samo malo večjimi močmi, kot so bile potrebne, da drže že obstoječo vzhodno fronto. V vsakem trenutku in v vsaki fazi te velikanske skupne igre bi se povečal pritisk na Rusijo in njene omahujoče armade; in v vsakem stadiju bi bile njene in njenih zaveznikov čete razbite pri njihovih brezuspešnih poskusih zaustaviti poplavo na Vzhodu, ali pa bi bile pokošene pri divjem naskoku na nemške strelske jarko v Franciji.

In to je bil samo edini korak v procesu razširitve na kopnem in strateških možnostih, ki jih je imela na razpolago vojaška sila Nemčije... Udejstvovanje take nemške politike bi bilo moralo paralizirati vse angleško prizadevanje iz njegovega indijskega imperija. V Egiptu, v Mezopotamiji in v Indiji sami bi bile obsojene cele armade na mirovanje radi nevarnosti grozote invazije ali upora, dočim bi šel sloves nemškega orla in občutek bližajočega se preokreta daleč med azijske narode.

vrhunca. Od onega trenutka naprej je bilo vsem jasno, da se morata najini obojni revoluciji v vojni in v miru združiti k bratškemu dogovoru povezanosti v vojni in v miru, in sprejeti izzivanje vsega sveta.

Tako korakajo in se bojujejo že tri leta naša naroda in naše bojne sile združene z onimi sil trojnega pakta.

Ni dvoma, da je preteklost zastopajoči svet namenjen poginu in da bomo mi z zmago dobili odškodnino za naše žrtve.

S to dogmatično gotovostjo Vam, Führer, pošiljam svoje tovariške pozdrave.

Mussolini.

V zasednem vzhodnem ozemlju Ruski sodar napravlja čebre, ki jih potrebuje nemška oborožena sila v večjem obsegu za hrambo in prevoz.

(Atlantic Kroll, M.)

Turčija pripravljena za vse primere

Govor ministrskega predsednika

Istanbul, 3. novembra. O priliki začetka narodnega praznika turške republike je ministrski predsednik Şirkî Saracoglu govoril po radiu turškemu narodu. V svojem govoru je med drugim izjavil: »Če gledamo v bodočnost, se najdemo pred težavami, ki jih je treba premagati, in pred nevarnostmi, ki se jim je treba izogniti, občutimo pa pri tem, da se pričnejo naša srca krepiti in jeklati. Ves svet ve, da je turški narod pripravljen na vse eventualnosti. Atatürk živi in mi smo ozko povezani z Inonujem.

Za dobe sultanov ni bilo nobene države, ki bi Turčiji priznala pravico obstoja. Zato je tako osrečevalno za nas, da danes ni ne ene države, da, niti enega človeka na svetu, ki nam te pravice ne bi priznal.«

Canterburyški nadškof mora na fronto

Stockholm, 3. novembra. Angleški tisk ponovno ostro graja politično delovanje nadškofa v Canterburyu in tudi enodušne odklanja njegove načrte tako zvane »socialne reforme.« Z vsi resnostjo in pri vsem respektu zahtevajo, naj nadškof takoj odpotuje na egiptovska bojišča, kjer bo njegova prisotnost gotovo »duševno epogumila« britanske čete. Potovanje nadškofa na fronto bi v ostalem tudi spodbudno ilustriralo pojem »praktičnega kristjanstva.« »Daily Express« izraža v neki karikaturi, da le čevlje sodi naj kopitar. Dva bančna ravnatelja stavita na sliki vprašanje: »Kaj neki bi nadškof porekel k temu, če bi midva hotela začeti s tem, da bi sama podeljevala cerkveni blagoslov!«

All že veste?

Malo zrcalo sodobne in minule prave in civilizacije

... da tehta mladič kita ob svojem rojstvu »samo« 2000 kg in ga mati doji do sedmega meseca. V tej starosti tehta že 24.000 kg. Ko odraste je dolg kakih 23 m in tehta okrog 77 ton. Največji kit, kar so jih kdaj ujeli, je bil dolg 27 metrov in je tehtal 122 ton — toliko, kolikor približno 36 slonov...

... da sestoji človeško okostje iz 231 kosti, ki tehtajo 9800 g.

... da imajo najpočasnejši utrip srca kopne želve, namreč 13 udarcev na minuto. Sledijo modras z 28, jegulja s 30, konj s 40, govedo s 45, žabe s 60, ovce s 65, psi z 90 in golobi s 100 utripi na minuto.

... da polž slabo vidi in ne razlikuje ostrih obrisov predmeta pred seboj, čeprav ima na svojih »rogličkih« dve očesi.

*

Mikroskop

Mikroskop ali drobnogled pozna človeštvo že kakih 300 let. Seveda so prvi mikroskopi bili bolj pomanjkljivi. Z razvojem tehnike se je seveda tudi drobnogled spopolnil. Danes so drobnogled zelo razširjeni. Uporabljajo jih zdravniki, prirodopis-

ci, kemiki, profesorji, učitelji, tehniki itd. Tudi v industriji in trgovini že uporabljajo mikroskope za pregledovanje raznega blaga, kar jim omogoča ugotoviti kakovost in jih varuje pred potvorbami. Če človeško oko danes pogleda skozi mikroskop, vidi milijone in milijarde tako malih živih bitij, ki jih s prostim očesom ni možno videti. Mala kapljica vode, gledana skozi mikroskop, je kakor celi bazen z rastlinami in živalskimi posebnostmi, če je voda iz kake kaluže. Vse to se lahko tudi fotografira. Take mikroskopske slike nudijo ljudem možnosti za izobraževanje pojmov o življenju in prirodi.

Rast nohtov

Pri eni in isti osebi ne poganjajo vsi nohti enako: desnica je na sploh ugodnejša od leve, kazalec pa na priliko boljši od mezinca. Na drugi strani pa zavisi rast od letne dobe, od zdravja in od hrane. Poprek se nohti na roki povečajo za približno 0.0079 na teden, torej dobre 4 cm na leto. Človek 70 let je po takem preredil 65 m roženine na koncu svojih 10 prstov. Sleherni izmed njih se je v teku svojega življenja 186-krat dočista prenovil.

Most iz jaje

Sloviti Karlov most v Pragi so gradili kar celih 143 let. V malto, katero so potrebovali za gradnjo tega mostu, so pomešali v teku let 202 tovara jaje, da bi bila malta bolj trdna. Vsako mesto na Češkem je moralo v ta namen darovati po 1 tovor jaje.

Brada kot dota

Dobro negovana brada, ki raste vedno dalje in naposed zaslovi, je zlata vredna — tako si je mislil nek mož iz Montevidea v Južni Ameriki in si pustil nato štirideset let rasti brado vedno dalje in dalje. Končno je brada dosegla dolžino 85 centimetrov in postala neke vrste znamenitost. Imejatelj brade še v svojem življenju ni bil imel prilike, da bi si kaj prihranil. To je bridko občutil, ko se je hotela poročiti njegova hči edinka, ki bi ji bil rad dal nekaj denarja kot doto. Tu se je spomnil brade, ki jo je moral na kak način vnovčiti. Našel je v resnici nekega muhastega zbiralca, ki mu je ponudil znatno svoto za dolgo, snežnobelo brado. Ob navzočnosti kupca in več prič je potem brivec slovesno odstrigel brado. Doto hčerke je bila s tem zagotovljena.

Bo svetu

Na fronti pri El Alameinu je padel te dni 17-letni Sergio Bresciani iz občine Gavardo pri Bresciji. Že kot 15-letnik se je takorekoč vtihotopil v vojsko ter je bil v bojih v Marmariki za svojo hrabrost odlikovan.

V Kristiansandu je neka gospodinja, ki si je hotela napolniti kuhalni lonec z vodo za kuhanje, dobila tudi hkrati ribo za juho v obliki jegulje, ki je padla iz vodovoda. Ta nenavadna prikladen je pojasnila zamašitev mestnih vodovodov, ki so jo že dolgo časa zaman poskušali odpraviti. Dognali so, da so si jegulje ubrale pot v vodni rezervoar in zamašile vodovodne cevi.

Živnozdravniskemu zavodu v Göttingenu so dali na razpolago prašička z osmimi nogami,

Alagir genommen

Osetische Heerstraße gesperrt — Erfolgreicher Gegenangriff an der El-Alamein-Front — In drei Wochen 306 britische Flugzeuge abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 2. November. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In schwerem, aber erfolgreichem Ringen um Bunkerstellungen nördlich der Bahn nach Tuapse kämpfte sich die Infanterie in schwierigem Berggelände vor. Teile des Feindes wurden eingeschlossen und vernichtet, mehrere Gegenangriffe abgeschlagen.

Westlich des Terek warf der eigene schwingvolle Angriff in schwierigstem Gelände den hartnäckig kämpfenden Feind über zahlreiche Bachabschnitte zurück. Die Stadt Alagir wurde genommen und damit die wichtige osetische Heerstraße gesperrt. Die Luftwaffe unterstützte die Kämpfe des Heeres und griff Truppenquartiere und Bahnanlagen der Stadt Ordschonikidse an.

Südlich Stalingrad scheiterten neue, von einzelnen Panzern unterstützte Angriffe des Feindes. Nördlich der Stadt versuchten die Sowjets wiederum erfolglos zu landen. Zwei Kanonenboote und mehrere große Landungsboote wurden versenkt, ein Kanonenboot beschädigt und mehrere hundert Gefangene eingebracht.

Rumänische Kampfflieger bekämpften Bahnstrecken im Donabschnitt wirksam mit Bomben. Nordwestlich Ljwny scheiterten örtliche feindliche Angriffe. Im mittleren und nördlichen Frontabschnitt beiderseitige Späh- und Stoßtrupptätigkeit.

Der Gegenangriff der deutsch-italienischen Truppen im Nordabschnitt der El-Alamein-Front wurde gestern fortgesetzt und warf den eingebrochenen Feind unter schwersten Verlusten, besonders bei einer australischen Division, zurück. Angriffe der deutschen und italienischen Luftwaffe richteten sich vor allem gegen Batteriestellungen des Feindes. Durch Bombentreffer wurde eine größere Anzahl von Geschützen zum Schweigen gebracht. Zum Begleitschutz eingesetzte Jäger schossen ohne eigene Verluste vier britische Jagdflugzeuge ab.

In der Zeit vom 11. bis 31. Oktober verlor die britische Luftwaffe 306 Flugzeuge, davon 187 über dem Mittelmeer und über Nordafrika. Während der gleichen Zeit gingen im Kampf gegen Großbritannien 88 eigene Flugzeuge verloren.

Woche des Roten Kreuzes in Finnland

Helsinki, 3. Nov. Am letzten Sonntag begann in Finnland die Woche des Roten Kreuzes, die durch eine Rundfunkansprache seiner Schutzherrin, der Gattin des finnischen Staatspräsidenten Rytli, eingeleitet wurde. Alle Blätter rufen in Aufsätzen zur aktiven Teilnahme an der Hilfsarbeit auf und schildern die Arbeit dieser segensreichen Einrichtung. Das finnische Rote Kreuz, das seit 1922 unter der Präsidentschaft des Marschalls von Finnland, v. Mannerheim, steht, begann im Jahre 1876 seine Arbeit als Vereinigung zur Pflege von verwundeten und kranken Soldaten. Es entsandte u. a. Ambulanzen in den russisch-türkischen, den griechisch-

türkischen und den russisch-japanischen Krieg. Zu seinen Patienten gehörte auch der heutige Marschall und damalige Oberst Gustav von Mannerheim.

Neues Offensivgerede Edens

Stockholm, 3. Nov. „Großbritannien hat jetzt seine defensive Haltung aufgegeben“, behauptete Außenminister Eden in einer Rede in Glasgow. „Der Krieg werde nunmehr einen neuen Charakter annehmen.“ In echt englischer

Willkie erinnert sich nun

Neuer Rundfunk-Appell für Stalin — USA-Presse gegen „Vernebelung“

Stockholm, 3. Nov. In einer neuen Rundfunkansprache an das amerikanische Volk ergänzt Wendell Willkie seine letzte Rede durch einige Mitteilungen von recht fragwürdigem Wert und Wahrheitsgehalt. Er erinnert sich plötzlich daran, daß er angeblich in der Sowjetunion auch einige bedeutende Fabriken besichtigt habe, von denen man „nur mit Respekt sprechen könne“. Besonders ein Werk von 25.000 Mann Belegschaft, in dem Tag und Nacht gearbeitet werde, habe starken Eindruck auf ihn gemacht. Wenn die sowjetische Kapazität wirklich so bedeutend wäre, hätten Willkie und Stalin schwerlich so arg um Hilfe schreien müssen.

Schließlich machte Willkie eine neue Offenbarung über seine Aussprache mit Stalin: „Den stärksten Eindruck von Stalins Ausführungen hat auf mich seine Feststellung gemacht“, so sagt er wörtlich, „daß aus dem von den Deutschen besetzten sowjetischen Gebiet durchschnittlich 94 Prozent aller sowjetischen Arbeiter nach Deutschland geschickt worden sind.“ Damit wurde wieder Willkies und Stalins Absicht offenkundig, durch diese Phantasiezählung zu unterstreichen, wie notwendig es für die Alliierten sei, endlich den deutschen Vormarsch zu bremsen und damit die angeblich unaufhörliche Zuführung neuer Arbeitskräfte nach Deutschland zu stoppen. Willkie

Anmaßung erklärte Eden dann: „Unsere Geschichte und Geographie verlangen, daß wir eine Weltmacht bleiben mit weltweiten Interessen, und die Lage der Welt verlangt dies auch.“ (?) Wir haben die Hauptrollen der Welt zu spielen während des Krieges und nach dem Kriege.“ Schließlich wurde Eden auch noch unverschämt, denn er sagte: „Ein Problem, dem wir ins Auge sehen müssen, das unheilvollste von allen, ist Deutschland. Wenn Hitler und selbst der Hitlerismus in seiner krassen Form ein Bild der Vergangenheit sein wird, haben wir es noch immer mit dem Problem Deutschland zu tun. Zweimal innerhalb unserer Zeit und fünfmal im Laufe eines Jahrhunderts hat Deutschland es sich erlaubt, von der gleichen Eroberungswut besessen zu sein. Diesmal müssen wir mit dem Problem Deutschland fertig werden bis zu einer vollständigen Lösung. Die Höhe der Torheit wäre es, nachsichtig zu sein und uns darüber Wunschgedanken hinzugeben, wie wir nach dem letzten Krieg nachsichtig waren.“

meinte, daß die sowjetische Produktion nicht ausreiche, um den Deutschen Widerstand leisten zu können. Auch für Tschiangkai-schek verlangte er sofortige materielle Unterstützung.

Der Sturm in der amerikanischen Öffentlichkeit über die Verschleppungstaktik Washingtons bei der Veröffentlichung von Schiffsversenkungen und anderen amerikanischen Verlusten hat sich noch immer nicht gelegt. Nach einer New-Yorker Meldung in „Dagens Nyheter“ kritisiert die amerikanische Presse nach wie vor auf das Schärfste die von der amerikanischen Regierung geübte Zensur, die besonders im Falle der Versenkung des Flugzeugträgers „Wasp“ und der drei bei den Salomon-Inseln verlorengegangenen modernen amerikanischen Kreuzer aufs Kraaseste zutage kam. Nachdem vor einigen Tagen die „New York Times“ in einem scharfen Leitartikel ihrem Unwillen hierüber Luft gemacht hatte, spricht heute „New York Herald Tribune“ der sich auch andere führende Zeitungen anschließen, von „Nebelschleiern“, die um die Armee und Flotte gehängt würden. Die amerikanische Methode sei um so sonderbarer mit Rücksicht auf die wiederholt scharfe Kritik, die früher oft in Amerika gegen die vom Ausland, besonders auch von England verhängte scharfe Zensur erhoben wurde.

Morrison will entschuldigen

Die Seewege sind zu lang — Verblühte Vorwürfe an die Adresse Washingtons

Stockholm, 3. November. Als erstes englisches Echo auf die von London wie üblich totesgeschwiegenen deutschen U-Boot-Sondermeldungen darf man eine Rede des britischen Innenministers Morrison am Sonntag betrachten, die sich fast ausschließlich mit der Schiffsfahrtslage befaßt. Obwohl Morrison der britischen Öffentlichkeit zweifellos durch einige unkontrollierbare Zahlenangaben das moralische Rückgrat stärken wollte, wurden seine Angaben doch unbeabsichtigt zu einer neuen Bekräftigung dafür, daß die britische Flotte für die immer umfangreicher gewordenen Aufgaben nicht mehr ausreicht, und daß

London außerdem von den angeblich so gewaltigen Produktionsleistungen der amerikanischen Schiffswerften durchaus nicht völlig befriedigt ist.

Da in der britischen Öffentlichkeit offenbar in der letzten Zeit immer lauter die Frage gestellt worden war, warum man entgegen allen Ankündigungen und Prophezeiungen der U-Boot-Gefahr noch immer nicht Herr geworden sei, wies Morrison besonders nachdrücklich auf das gewaltige Arbeitspensum der britischen Kriegsflotte hin. Etwa 80.000 Meilen Seewege seien gegenüber den Angreifern zu schützen und nach Möglichkeit freizuhalten, betonte er, außerdem erforderte die Bewachung und Begleitung der angeblich noch vorhandenen 2000 bis 3000 Handelsfahrzeuge auf allen Weltmeeren stärkste Anspannung der Kriegsschiffseinheiten. Morrison behauptete weiter, England stelle mit seinen 45 Millionen Einwohnern verhältnismäßig mehr Schiffe her als irgendein anderer Staat auf feindlicher oder alliierter Seite.

Nachdem sich London noch vor wenigen Monaten von den phantastischen Produktionszahlen Roosevelts hatte berauschen lassen, darf man diese Feststellungen Morrisons wohl als einen bescheidenen englischen Hinweis an die Adresse des amerikanischen Alliierten betrachten, daß die amerikanischen Versprechungen gerade in punkto Tonnage-Ersatz doch von den praktischen Ergebnissen der Wirklichkeit bedauerlicherweise recht weit entfernt sind.

USA-Geständnis auf Stottern

Bisher nur ein Viertel der Verluste der Salomonenschlacht eingestanden

Stockholm, 3. November. Nach einigen unbedrücklichen ersten Teilgeständnissen hat sich Washington jetzt dazu entschlossen, den Verlust eines weiteren USA-Flugzeugträgers in der Salomonenschlacht zuzugeben. Das USA-Marineministerium teilt dazu lakonisch mit, der bereits als schwer beschädigt gemeldete Flugzeugträger sei inzwischen gesunken. Er sei am 26. Oktober zweimal hintereinander von feindlichen Bomben- und Torpedoflugzeugen in der Nähe der Santa-Cruz-Inseln im südlichen Pazifik angegriffen worden. Bei dem ersten Angriff, der am Vormittag erfolgte, habe das Schiff Beschädigungen erlitten, so daß es ins Schlepptraum genommen werden mußte; bei dem zweiten Angriff am Nachmittag erhielt es weitere Treffer unter der Wasserlinie, so daß es Schlagseite bekam. Die Besatzung verließ den Flugzeugträger der zu sinken begann. „Dieser Flugzeugträger und der amerikanische Zerstörer „Porter“, so schloß die amtliche Verlautbarung, „waren die einzigen amerikanischen Fahrzeuge, die in der obengenannten Seeschlacht verlorengingen.“

Dieses neue Teilgeständnis Washingtons erweckt schon auf den ersten Blick den Eindruck, daß es nur veröffentlicht wurde, um dahinter die Verluste der drei weiteren versenkten Flugzeugträger zu verbergen. Während das Versenkungsgeständnis des USA-Flugzeugträgers „Wasp“ noch den Namen des Schiffes enthält, fehlt diesmal jede nähere Angabe. Wenn Washington in dieser Seeschlacht wirklich nur einen einzigen Flugzeugträger verloren hätte, bestände aber gar kein Grund, seinen Namen zu verheimlichen.

Wie der Sprecher der japanischen Regierung unter Hinweis auf die Seeschlacht im Südpazifik betonte,

Faktor Zeit

Wendell Willkie hat, wie Reuter aus New York berichtet, Montagabend den amerikanischen Volk eine Art Generalbericht über seine „Weltreise, die ihn auch nach der Sowjetunion geführt hatte“, über den Rundfunk zu geben versucht. Dieser Bericht enthält wenig Neues. Es ist die alte Geschichte, daß eine zweite Front dringend vonnöten sei, daß die versprochenen Kriegsmaterialien geliefert werden müßten, daß Indien ein Problem sei, daß man aufhören müsse, zwischen erstklassigen und zweitklassigen Alliierten zu unterscheiden. Willkie verglich die Verbündeten der USA und Großbritanniens mit einem „Reservoir des guten Willens“ und meinte, wenn die USA ihren Verpflichtungen nicht nachkommen, werde es zu einem „Reservoir des Unwillens“ werden. „Denn“, sagte er wörtlich, „wir schuldig ihnen mehr als Prahlerei und gebrochene Versprechungen“. — Willkie steht mit diesen Forderungen keineswegs allein. General Smuts, der eben in London weilte, macht sich gleichfalls zu einem dringlichen Fürsprecher der zweiten Front, um den Sowjets zu helfen. Wie Garvin im „Sunday Express“ schreibt, ist die Frage der Unterstützung des russischen Kampfes unzertrennbar mit jedem anderen Faktor verbunden, von welcher Seite auch der Konflikt beobachtet werde. — Garvin allerdings meint, die Alliierten hätten ihre Chance zur Eröffnung einer zweiten Front in Europa verpaßt. Willkie jedoch, der von derlei technischen Erwägungen unberührt ist, stellt unbekümmert um die Möglichkeit, ob sie auch durchgeführt werden können, seine Idealforderungen auf. Und darin erweist sich eben der grundlegende Unterschied in der Kriegführung: Während die Mächte des Dreierpaktes von allem Anfang an die Möglichkeiten und Notwendigkeiten dieses Krieges erkannt und entsprechend vorbereitet haben, dämmert im Lager der Alliierten die Erkenntnis immer erst, wenn der Zeitpunkt für eine Vorbereitung und Durchführung bereits verpaßt ist. Auch in dieser Hinsicht arbeitet die Zeit für uns.

Säuglinge auf Direktorenposten

Genf, 3. November. Der kürzlich von Roosevelt ernannte Leiter der Wirtschaftsstabilisierungsbehörde, James F. Byrnes, hat eine Reihe von Verordnungen erlassen, durch die alle Löhne und Gehälter stabilisiert werden sollen. Danach dürfen Lohn- oder Gehaltserhöhungen in Zukunft nur noch mit Zustimmung des Kriegsarbeitamtes oder des Finanzministeriums vorgenommen werden. Die Auszahlung aller Gehälter, sowie sie nach Abzug der Bundes-Einkommensteuer die Summe von 25.000 Dollar übersteigen, ist verboten. Das Kriegsarbeitamt übernimmt die Kontrolle aller Löhne und Gehälter bis zu 5000 Dollar, darüber hinaus das Finanzamt.

Präsident Roosevelt hat großartig erklärt, daß die 25.000-Dollar-Grenze auch sein Gehalt von 75.000 Dollar berühre. Aber bekanntlich hat die Familie Roosevelt aus ihrer politischen und gesellschaftlichen Position so viele finanzielle Vorteile geschlagen und außerdem ist Präsident Roosevelt persönlich so vermögend, daß ihm diese Kürzung seines Gehaltes nicht schwer fällt. Er wird sich auf andere Weise schadlos halten. Die Höchstgrenze von 25.000 Dollar erscheint auf den ersten Blick für amerikanische Verhältnisse hart, wenn man bedenkt, daß es 1941 trotz der gewaltigen Besteuerung hoher Einkommen immer noch eine große Zahl von Amerikanern gegeben hat, die über 100.000 Dollar im Jahr Nettoeinkommen aufweisen konnten. Daran wird voraussichtlich auch die neue Gehaltsgrenze nichts ändern, denn sie wird, wie alle amerikanischen Gesetze, umgangen werden. So verlaudet, daß eine große Zahl Industrieller ihre sämtlichen Familienmitglieder, einschließlich Säuglingen, schon vor Monaten zu Direktoren mit einem Mindestgehalt von 25.000 Dollar ernannten.

Das Märchen vom reichen Holland

br. Amsterdam, im Oktober.

In einem Lande, das wie Holland darauf stolz ist, die beste Butter, die zartesten Gemüse, den gehaltvollsten Käse und die feinste Sahne zu erzeugen, in einem Lande, dessen saftige Wälder und bunt-scheckigen Kühe die schönsten Stillleben abgeben, unterhält man sich über diese Dinge viel mehr als anderswo. Schon aus rein wirtschaftlichen Erwägungen. Wer deshalb mit gutem Anstand eine Unterredung mit holländischen Bekannten bestreiten will, tut gut, hin und wieder einige freundliche Worte über die Freuden der Tafel in die Unterhaltung zu streuen. Er wird damit sofort Sympathie finden und außerdem viel zur gegenseitigen Verständigung beitragen. Über das, was man morgens, mittags oder abends gegessen hat, zu sprechen, und zwar mit einem liebevollen Eingehen auf die Details, verstößt keinesfalls gegen den guten Ton. Im Gegenteil! Das ist nun einmal hierzulande so.

Wir haben uns deshalb auch nicht lange darüber gewundert, daß die holländischen Zeitungen jede Neuigkeit, die irgendwie die Lebensmittelzuteilung betrifft, auch die nach unserer Meinung geringfügigste, auf der ersten Seite, dazu noch an auffälliger Stelle, veröffentlichen. 50 Gramm Käse, 100 Gramm Nudeln mehr oder weniger sind Dinge, die fast einem Leitartikel den Platz streitig machen könnten.

So verfolgt der Niederländer auch jede Äußerung, die irgendwie und irgendwo über die gegenwärtige europäische Ernährungslage gemacht wird, mit einem geradezu fanatischen Interesse. Sie wird überall diskutiert, im Geschäft, auf der Straße, in der Tram, in der Eisenbahn und selbst während der Zwischenaktmusik im Theater.

Mag sein, daß auf diese Einseitigkeit des Holländers auch die außerordentlich starke Entwicklung des Schwarzhandels zurückzuführen ist. Denn wer gutes Essen und Trinken über alles schätzt, ist jedenfalls auch gerne bereit, in Zeiten unangenehmer Verknappung für Genussmittel Preise zu bezahlen, die man in normalen Verhältnissen als geradezu irrsinnig bezeichnen würde.

Und doch ist es völlig falsch, von der zweifellos ungeheuren Ausbreitung des Schwarzhandels mit Lebens- und Genussmitteln auf die Gesamternährungslage der niederländischen Bevölkerung zu schließen. Unter der Überschrift „Zoo zwart zijn wij niet“ brachte der „Telegraaf“ dieser Tage einen recht aufschlußreichen Artikel. Der Schwarzhandel, so schrieb das Blatt, ist in erster Linie von dem guten Kunden abhängig, der nicht auf ein paar Cents steht

und auch nicht darauf zu sehen braucht, um die eine oder andere begehrte Ware zu kaufen. Aber diese Kunden, so weist das Blatt noch, bilden in den Niederlanden eine geringe Minderheit. Denn man kann nicht erwarten, daß ein Familienvater, der 3000 Gulden oder weniger im Jahr verdient, Geld für das unersättliche schwarze Ungeheuer übrig hat, das den letzten Cent erpreßt. Und solche Familienväter bilden 88 v. H. aller Steuerzahler in den Niederlanden! Außerdem dürfte es wohl nicht allgemein bekannt sein, daß die Hälfte aller zur Einkommensteuer Veranlagten ein Einkommen unter 1400 Gulden im Jahr hat. Es ist deshalb ausgeschlossen, daß die breite Masse auch nur imstande ist, irgend etwas vom Schwarzhandel zu beziehen, selbst wenn sie es wollte. 90 v. H. des niederländischen Volkes sind also auf die Lebensmittelzuteilung, auf die Lebensmittelmarken angewiesen. Ganz zu schweigen von denjenigen, die finanziell nicht einmal in der Lage sind, die immerhin sehr billigen Lebensmittel auf Marken zu kaufen.

Der Schwarzhandel, so schließt der „Telegraaf“, wird von der überwiegenden Mehrheit des niederländischen Volkes abgelehnt. Es begreift, daß jedes Gut, das der Schwarzhandel in die Hände bekommt, für den ehrlichen Handel verloren ist, und daß die Vorräte, die der Allgemeinheit zur Verfügung stehen, nicht dem Egoismus und der Gewinnsucht des Schwarzhandels geopfert werden dürfen.

Die Behörden führen einen zähen und verbissenen Kampf gegen die Hyänen unserer Zeit. Aber es ist unendlich schwer, die Schlopfwinkel aufzustoßern, und die Lager auszuheben, in denen die Schleichhändler zu Hause sind. Gerade Amsterdam bietet hierfür das beste Beispiel. Erst kürzlich noch führte eine Großbrauerei in den dunklen Kneipen in der Umgebung des Rembrandt-Platz zu überraschenden Ergebnissen. Hier pflegten die Schieber ihre Gewinne zu verpassen. Hier knisterten nur große Banknoten. Hier lebte eine Unterwelt auf Kosten einer arbeitssamen und anständigen Bevölkerung allabendlich in Saus und Braus. Die Nachricht, daß eine ganze Reihe dieser zweideutigen Lokale nun polizeilich geschlossen wurde, hat niemand mehr begrüßt als der kleine Mann, der mit seinen Lebensmittelmarken schlecht und recht von einem Tag zum anderen lebt.

Ob man den Schwarzhandel auf die Dauer ganz lahmlegen kann? Die Beantwortung dieser Frage dürfte selbst den Fachleuten der eigens zu seiner Bekämpfung eingesetzten Polizeiformation nicht leicht fallen.

Prvi sneg in sadno drevje v jeseni

Kakor je mesec september čas za spravljanje poljskih pridelkov, tako je mesec oktober čas za spravljanje sadnih pridelkov, predvsem jabolk poznejših jesenskih sort. Toda kdor misli, da se ni treba za sadno drevje nič več brigati v jeseni, čim je sadje obrano in pospravljeno v shrambo, ta se jako moti, in ga ni smatrati za pravega sadjerejca. Kajti poudariti je treba, da je poznojesenski čas zelo kritičen čas za sadno drevje, radi naglih vremenskih sprememb. Da, čas meseca oktobra in novembra zahteva od slehernega sadjarja, da budno pazi na sleherne vremenske spremembe, posebno za časa deževnih in hladnih dni.

Zakaj pa?

V jeseni, če je topla, kot je letošnja, se listje na drevju, posebno na jablanih kaj dolgo obdrži in ostane zeleno. V deževnih dnevih se ozračje kaj rado shladi zlasti pa še v jeseni. V takem jesenskem deževnem vremenu kaj rada zapiha tudi burja, in posledica je, prvi jesenski sneg je tu!

Sedaj si pa predstavite posledice nekaj ur močnega sneženja in pa sadno drevje še v vsej zeleni obleki na sebi. Vejevje se prične pripogibati pod snežno težo mokrega snega, in dostikrat se pod takim bremenom snega nagne jablana, se izruje iz tal, ter pade po tleh. To se rado dogaja pri mladem drevju. Pri starejšem sadnem drevju se pa vejevje lomi, da je strah pogledati po sadovnjakih.

Ali se pa da proti temu zlu kaj pomagati? Z dobro voljo zelo veliko. Da, z malim trudom ob takem času se obvarujemo lahko

velike škode. Zelo dober in zanesljiv pripomoček zoper poškodovanje sadnega drevja po snegu je ta, da pustimo, po končanem obiranju in spravljanju sadja, vse podpore, ki so varovale vejevje sadnega drevja pred polomljenjem radi preobloženega sadu. Zato pustimo podpore iz previdnosti med vejevjem sadnega drevja, dokler listje ne odpade. Šele tedaj jih spravimo na suho, z namenom, da jih bomo prihodnje leto — če Bog da srečo — spet lahko uporabili.

Toda z podporami si lahko pomagamo samo pri manjšem in srednji velikosti sadnega drevja. Pri visokodebelnem sadnem drevju si pa pomagamo z dolgimi smrekovimi drogovi, na katerih koncu so nasajeni nalašč zato narejeni kaveljni (>hake<)

Iz vseh krajev sveta

Velikanskega gobana (jurčka) je našla neka prebivalka iz Friedrichsroda. Goban je bil 30 cm visok, imel je premer 25 cm in je tehtal nič manj kot 850 gramov.

Prvi vhod z lopato za gradnjo nove vasi Edelstal v Kreislu Bruck an der Leitha (Niederdonau) je pred dvema mesecema izvršil Gaultier dr. Jury. Od takrat je zrastle iz tal severno od vasi 18 hiš, ki so v prvi vrsti namenjene za poljske delavce in male kmetovalce. Napravo dovršuje Oberbaurat Sturm od Reichsstathalterei Niederdonau po takozvanem Illmitzer-tipu.

Tatinsko držnost, ki ji ni primera, so te dni izsledili v Hammerju na Norveškem. Iz neke prodajalne za moško konfekcije je bila ukradena ena obleka. Polietja je ravno vršila poizvedbe glede te tatvine, ko je prišel v prodajalno nek mož, da zamenja obleko, ki mu je bila prevelika. Prodajalec je takoj spoznal, da

iz železa, s katerim primemo vejo, obloženo s težkim snegom in jo stremo in tako sneg pade z nje. Za vsak slučaj moramo imeti vsaj dva taka drogova, nasajena z železnima kaveljnima, katera lahko naredi vsak vaški kovač, in sicer enega velikega (vsaj 10 m velikosti) za visokodebelno drevje, drugi naj bo pa manjši za malo drevje.

Če sneži, ko ima sadno drevje še listje na sebi, moramo iti takoj na delo, da razbremenimo sadno drevje sneženega bremena, najprej malo in mlado sadno drevje, potem pa še starejšega. Kajti, zamuditi ne smemo niti ene ure, če je sila moramo tudi ponoči iti na delo, da se obvarujemo škode. Na sadno drevje je treba paziti in ga varovati, kajti v sadnem drevju imamo neizčrpne zaklade.

J. N.

Katero deklet...

Katero deklet ne bi rado pokazalo vrsto snežnobelih zob, če se smeji?... Kako grdo je, če se v ustih pokažejo gmil zobje! Tako deklet se niti veselo smejeti ne more, sramuje se — pri smehu! Po pravici se lahko sramuje, kajti samo je krivo, če zobovje ni v redu, če je celo moralo umetno zobovje nadomestiti naravne zobe.

Razpad zob je vedno znak napačnega načina življenja. Kdor zdravo živi, skrbi in razvija svoje zdravje. Kdor ne živi zdravo, ne bo nikdar zmogel tega, kar bi sicer lahko zdrav zmogel. Preprečenje je lažje kot zdravljenje. Zdravje, moč in delovna možnost je za zmerom lahko poškodovana, če v mladosti zamudimo zadosten razvoj zdravih udov. Zdravo živeti se pravi: živeti naravno, pustiti svetlobo in zrak do telesa, se gibati v naravi. Posebno: se pravilno preživljati! Mehka hrana z mehkim kruhom ne daje pogojev za zdrav telesni razvoj. Brez zelenjave, brez presne hrane, predvsem brez polnozrnatih kruha si ni moči misliti zdrave prehrane. Mladina potrebuje take hrane in zdravega načina življenja, da razvije telo do popolnega zdravlja in delavne možnosti.

Polnozrnat kruh je boljši in bolj zdrav. Ima kot znak pristnosti znamko z življenjsko runo.

Dekleta pomagajo

Te dni bodo iz taborišč des Bezirkes Südmark prestavili 1300 delovnih deklet v vojno pomožno službo. Ta sprememba se izvrši prvič in prestavitev prve dni novembra, preložitve za mesec dni se je izvršila radi pospravljanja okopavin, da se s tem onemogoči v mesecu oktobru izpad dela.

V tokratni zaposlitvi v vojni pomožni službi so vpoštevani predvsem oboroževalni obratniki s 6000, prometne družbe s 420 in oblasti v novih ozemljih z 250 obvezankami za vojno pomožno službo. Cestna železnica v Grazu dobi samo v tem polletju 220 moči več kot aprila letos in po dveh tednih bodo nove spvodnice nadomestile »stare« z enakim veseljem do dela, kot so to storile zadnje meseca aprila. Namesto njih bo poslanih 2000 novih delovnih deklet v času od 3. do 6. novembra v 60 taborišč des Bezirkes XXII. Med njimi bo tokrat 400 Spodnještajerk, 100 več kot pri zadnji zaposlitvi.

Naš knjižni kotichek

Knjiga, ki zasluži posebnega vpoštovanja, je roman »Abenteuer Amerika« (pustolovska Amerika) Einila Spohna (Deutscher Volksverlag, München, cena vezani knjigi RM 4.80). V njej so opisani dogodivljaji Nemca v Ameriki pred preobratom v Nemčiji in po njem. Odkrit Nemec živi sedem let pod težkimi pogoji in nastopi tudi zoper najbolj lažne nasprotnike za svoje nemštvo. Številni razgovori vodijo do razprtije med Nemci in Amerikanci in kažejo globoki prepadi, ki jih medseboj loči in ki je moral končno voditi do vojne. Židovstvo obvlada celokupno javno življenje, njegove metode so razgaljene v tem romanu. Ravno sedaj vpliva ta pogled nazaj radi neposrednosti na čitatelja, Friedrich Horstmann.

Male gospodarske novice

Neposredno po zaključitvi zadnjih prireditvev o priliki slavnja pohoda na Rim se je v petek zvečer pod vodstvom Duceja sestel interministerialni odbor za določitev cen in preskrbo z živilmi ter sklenil, povišati krušne krušne obroke za decu od 9. do 18. leta in za delavce. V seji so ponovno poudarili izredno koristno sodelovanje med Nemčijo in Italijo na področju preskrbe z živilmi in napovedali, da se bo na podlagi nekoga dogovora z Reichom izvršila posebna dodelitev krompirja v večjih mestih, ki nimajo neposrednih kmetijskih pomožnih virov. Ker krompir v Italiji ni temeljna hrana, ampak prikuha, pomenja to občutno in hvalno obudeno razbremenje italijanskega preživninskega gospodarstva. Vrh tega bodo povišali tudi dodelitev marmelade in sladkorja za starejše ljudi in deco.

Kakor poroča »Financial News« so pričeli v Zedinjenih državah nanovo zbirati staro železo. Pri tem grede tako daleč, da zahtevajo, da je staro železo vsak stroj, ki ga niso rabili v zadnjih treh mesecih in ki bi ga tudi v nadaljnjih treh mesecih ne rabili.

Reichskommissar für die Preisbildung (državni komisar za določitev cen) je na novo uredil trgovske pribitke v prodaji usnjenih rebel, torbic in kovčegov na drobno. Uredba ustanavlja odstotke nakupne cene po kakovosti in vrednosti blaga. Ni dopustno prekoračiti te odstotke pri izračunavanju prodajne cene. Da se prepreči posebne trdote ali iz narodno-

gospodarskih razlogov, lahko Reichskommissar ali po njem pooblaščenista dovolijo izjeme. Naredba je stopila 1. novembra v veljavo.

Angleški položaj v pogledu gonilnih sredstev se je tako zelo poslabšal, da za talni obrat RAF ni več na razpolago bencina. Kot »Daily Mail« poroča, so prepovedali osebni prevoz z avtomobili na angleška letališča RAF. Vse letalno moštvo naj se vozi s kolesi. Po poročilu »Daily Mail« morajo vsa vozila na plinski pogon radi odredbe angleškega ministristva za gonilna sredstva ustaviti svoj obrat.

Francoska žetev je — kot zvemo od dobro podučene strani — zelo zadovoljiva. Francija bo zato lahko zvišala krušne obroke za rudarje in delavce pri težkem delu.

Blizu francoskega mesta Grenoble je trčil neki delavec s svojim krampom ob neki razstreljni naboj, ki poprej ni eksplodiral. Vsled eksplozije se je odrgal večji plaz kamenja, ki je na mestu ubil tri delavce, dočim je bil neki četrti delavec težko ranjen.

V Grazu je šel 38-letni delavec Porfido, rodom iz Geneve, po Univerzitätplatzu. Nenadoma se je nad njim utrgala žica električne cestne železnice ter ga hudo udarila pa hrbtu. K sreči je imel Porfido na nogah lesene coklje, ki so ga obvarovale pred gotovo smrtjo. Coklje so ga namreč izolirale od zemlje ter mu tako rešile življenje.

Radl krvnih sledov na železniškem vozu, ki je privozil iz Greiza, so postali pozorni in so preiskali streho na vozu, kjer so našli pokvečeno moško truplo. Bil je to vojni ujetnik, ki je hotel na ta način uiti. Smrt ga je doletela med nizkim stropom predora in streho na vozu.

V nekem gozdu v bližini mesta Sear na Moravskem je opazoval nek gozdar dva jelena, ki sta se tepla. To so gledale z velikim zanimanjem tri psice. Da bi živali spravil narazen, je gozdar naščuval na nju svojega psa. Jelen pa je psa tako močno poškodoval, da je takoj poginil.

Da imajo konji dober nagon za orientacijo, dokazuje dogodek iz Kreisla Husum. Tam je živiški trgovec na konjskem sejmu kupil konja od nekoga kmeta. Drugega dne je konj zginil s pašnika in je instinktivno našel pot do preko 20 km oddaljenega prejšnjega hleva.

V okrožju Bielefeld-Halle je v času od marca do septembra letos delalo 2435 žensk 21.438 ur pri okoliških kmetih, ki pridelujejo zelenjavo, v poljedelskih obratih in vrtnarstvih. Od teh je ena sama žena na neki kmetiji.

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

121. STUNDE.

Leichte Wiederholungsaufgabe

1. Wandeln Sie ab: »Nach seinem Ermessen handeln«. (Ich handle nach meinem Ermessen, dr...)
2. Nach seiner Meinung im Recht sein (nach meiner Meinung bin ich im Recht...)
3. Setzen Sie die Mehrzahl: das Feld, das Geld, der Grad, die Jagd, das Rad, der Rat, der Draht, die Welt.

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Er erhielt eine Vorladung, daß er am 12. d. M. um 10 Uhr vor Gericht erscheinen sollte.
2. Die Tropfsteinhöhlen bei Villach werden der Öffentlichkeit erschlossen werden.
3. Unser Vorrat an dem gewünschten Buch ist leider schon erschöpft.
4. Warum haben Sie mich so erschreckt?
5. Die Nachricht von seinem Tode hat alle seine Freunde erschüttert.
6. Er mußte infolge einer Gehirnerschütterung ins Spittal eingeliefert werden.
7. Anstatt mir die Arbeit zu erleichtern, erschweren Sie sie mir.
8. Von dem kann man wohl sagen, daß er sich seine Stelle erschwindelt hat.

9. Aus diesem Brief können Sie ersehen, daß er Ihnen gut gesinnt ist.
10. Obwohl alle Mütter den Tag ersehnen, an dem ihre Söhne von der Front zurückkehren, bringen sie auch gerne das größte Opfer für den Führer und Deutschland.
11. In Ihrem Schreiben war der Tag der Ankunft leider nicht ersichtlich.
12. Der Spähtrupp erspähte einige Russen, die im Begriffe waren, sich einzugraben.
13. In 10 Jahren hatte er sich so viel erspart, daß er sich ein kleines Haus kaufen konnte.
14. Man soll seine Ersparnisse nicht zu Hause aufbewahren, sondern in eine Sparkasse legen.
15. Vor Schreck ist ihm das Blut in den Adern erstarrt.
16. Der Stellenleiter fuhr nach Berlin, um dort Bericht zu erstatten.
17. Ich kann die Reise nur gegen Erstattung aller Kosten unternehmen.
18. Es ist wirklich erstaunlich, wie wenig der Wagen Benzin braucht.
19. Der arme Kerl wurde von einem Gegner von rückwärts erstochen.
20. Diesen schönen Luster habe ich bei einer Versteigerung erstanden.
21. Der Feuerwehrmann ist beim Löschen des Brandes durch Gas erstickt.

22. Der Tod des Verunglückten trat durch Erstickung ein.
23. Auf frischer Tat ertappt, half dem Dieb das Leugnen nichts.
24. Der Lehrer erteilte dem Schüler eine Lehre.
25. Ab 20 Uhr wird keine Auskunft mehr erteilt.
26. Beim Ertönen der Sirene begeben sich alle Leute in den Luftschuttkeller.
27. Der Ertrag der diesjährigen Kartoffelernte war ausgezeichnet.
28. Der Herr Direktor kann einen Widerspruch nur schlecht ertragen.
29. Trockene Kälte ist leichter erträglich als feuchte.
30. Die Ertragsfähigkeit dieses Gutes ist infolge der musterhaften Bewirtschaftung außerordentlich gut.

Wörter

- Amtsstellenleiter (m) — vodja urada
- Bewirtschaftung (w) — oskrbovanje, gospodarstvo, obdelovanje
- erscheinen (ich erschien, ich bin erschienen) — pojaviti se, priti kam
- erschließen, ich erschloß, ich habe erschlossen — odpreti, odkleniti
- erschöpfen — izčrpati
- erschüttern — pretresti, stresti
- erschweren — otežiti, otežkociti
- erschwindeln — prislepariti
- erschen (aus etwas) — ugledati, sprevideti
- ersehen (etwas) — hrepeneti po čem, zaželeti
- ersichtlich (sein) — razviden, jasen (biti)
- erspähen — zapaziti, izslediti

- eingraben — zakopati
- ersparen — prihraniti
- Ersparnis — prihranek
- erstarren — otrpniti, odreveneti
- Erstattung (der Kosten) — povrnitev, povračilo
- erstehen — kupiti (na dražbi)
- erstechen, ich erstach, ich habe erstochen — zabosti, zabodel itd.
- ersticken — (za)dušiti
- Erstickung (w) — zaduha, zadušenje
- ertappen — zasačiti, zalotiti
- erteilen (Auskunft) — poročati, obvestiti, razjasniti
- ertönen — zadonet
- Ertrag — pridelek, donos, dohodek
- erfragen — sprašati
- erträglich — znosen
- Ertragsfähigkeit (w) — plodovitost, pridelek
- Gehirnerschütterung (w) — pretres možganov
- leugnen — tajiti, zanikavati
- Luftschuttkeller (m) — zaklonišče
- Sirene (w) — sirena
- Tropfsteinhöhle (w) — kapniška votlina, duplina
- Vorladung (w) — poziv
- Versteigerung (w) — dražba

Redewendungen

- jemandem gut gesinnt sein — naklonjen biti komu
- Berichterstatten — poročati
- jemanden auf frischer Tat ertappen — zasačiti, zalotiti koga pri samem delu
- eine Lehre erteilen — učiti koga

FELIX Widmar

MANUFATURHANDLUNG
KRAINBURG · ADOLF-HITLER-PLATZ 16

Wasserturbinen, autom. Oeldruckregulatoren, Kühlmaschinen
und Venetianer Gatter erzeugt

G. F. Schneider

Maschinenbau - Laak a. d. Zaier

Übernimmt auch die Reparatur sämtlicher Maschinen

Vseh ljudi ne
morete vprašati!

Mali oglas to more. Takoj doseže vse, ki se zanimajo
za Vaše ponudbe ali prošnje. Oglašajte v Karawanken Bote! Splača se!

Oglase sprejemata do ponedeljka in srede: NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt,
Bismarckring 13 in NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldeserstr. 6

Kaufhaus LOTHAR WEBER-LITTAI

SPEZEREI
MANUFATUR
GALANTERIE
SCHUHWAREN
GESCHIRR, PAPIER
BUCHHANDLUNG

Zahvala

Vsem, ki ste ob prerani smrti našega preljubljenega sina, brata, svaka
in strica, gospoda

Franz Flerina

klobučarja, trgovca in posestnika v Domschale

z nami odkrito sočustvovali ter pokojniku izkazovali ljubezen, pristréna
hvala.

Posebno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom za njihovo požrtvo-
valnost in pomoč ter vsem ostalim, ki so pokojniku poklonili obilo lepih
vencev in cvetja ter onim, ki so večni sen snivajočega obiskali in ga v tako
odličnem številu spremili do njegovega poslednjega doma.

Bog plačaj!

Domschale, Stein - Oberkrain, Wien, Zagreb, 2. nov. 1942.

Globoko žalujoča rodbina
Johann Flerinova in sorodniki.

Großhandlung in Kurz-, Galanterie-
und Spielwaren sucht Beteiligun-
gen an solchen Einzelhandels-
geschäften. Warenlieferungen ge-
sichert. Zuschriften unter »Her-
gro« an Karawanken Bote, Klag-
enfurt, Bismarckring.

MEDOPHARM Arzneimittel

sind treue Helfer
Ihrer Gesundheit!

Medopharm-Arzneimittel
sind nur in Apotheken
erhältlich.

MEDOPHARM Pharmazeutische Präparate Gesellschaft m.b.H. München 8

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

DUFTIGE PUNKTE

wollen gut gepflegt sein. Daher: Foto-
wäsche vor und nach dem Waschen
in ALT-EX baden. Die Farben werden
aufgefrischt und Schweißelwirkung
beseitigt. ALT-EX hilft Textilien sparen.

Dische pike

Je treha dobro negovati. Zato:
lino perilo kopljite pred in po
pranju v ALT-EXu. Barve oxve-
zijo in odstranjen je vpliv potu.
ALT-EX ohranjuje perilo.

ALT-EX

ALT-EX

Oglasi v našem listu so uspešni!

PLAMEN

Schmiedegenossenschaft m. b. H.

Bau- u. Schuhnägel, Handelschrauben, Isola-
torenstützen, Skibindungen, Kunstschmiede

KROPP - OBERKRAIN

Mali OGLASI

Službo dobi

Dekle v starosti
16 do 40 let
dobi mesto v
dobri obrtniški
hiši v Ablingu
kot gospodinjka
pomočnica. Lah-
ko tudi začetni-
ca. Nastop takoj.

Prednost imajo
one, iz okraja
Radmannsdorf.
Ponudbe na Kar.
Bote pod »Jese-
nice«. 5025-1

Samostojna go-
spodinja v staro-
sti 25 do 40 let
dobi stalno me-
sto pri trgovcu
Antonu Marje-
schitschu, Zwi-
schenwässern 9.
Plača po dogo-
voru. Nastop ta-
koj. 5026-1

Sofer z daljšo
prakso za težki
promet za Kärn-
ten dobi mesto.
Ponudbe na K.
Bote Krainburg
pod števil. 5033-1

Posestiva

Posestvo kupim
na Kranjskem
(Dolenjskem) ali
Stajerskem, kjer
koli, kdor proda,
naj pošlje ponud-
bo na upravo
Karawan. Bote.
2475-10

Menjam

Dobro ohranje-
ne damske čevl-
je števil. 37 1/2,
modre barve za-
menjam za kork-
čevlje. Javiti se
na naslov »Am
Baumgarten 8/1
5029-15

Zenitve

Mladenič, čiste
preteklosti, doma
iz Stein-a, želi
spoznati deklo, ki
bi imela resen
namen poročiti
se z obrtnikom,
ki je brez sluha.
Dopise na Kar.
Bote, Krainburg
pod števil. 5015,
5015-21

Prodaj

Kozo mlekarico
— švicarko —
prodaj. — Jg.
Naglitsch, Tupa-
litsch 19, Post-
Höflein.
5014-4

Blagajne, varne
proti požaru in
vlomu, omare za
spise in knjige -
Hans Wernig
Klagenfurt, St.
Rupprechtstr. 82
2479-0

Kravo, dobro
mlekarico, 9 me-
secev brejo, pro-
dam ali zame-
njam za žrebera.
Alois Kopatsch,
Medno 18, pri
St. Veit-Sawe.
5031-6

Krava s tretjim
teletom naprodaj
v Salogu pri Ko-
mendi, števil. 18,
5032-6

Dobro ohranjen
foto-aparat na
film in plošče,
z usnjenim etui-
jem in stojalom
ter samosprožil-
cem za cenilno
vrednost napro-
daj pri Adolf
Premru, Krain-
burg, Seelandstr.
Nr. 33 5034-6

Quarz-lampe (luč
za obsevanje) no-
vo, srednjeveliko,
kremenčevo luč
(umetno višin-
sko sonce) na-
prodaj. Naslov
pri Karaw. Bote
Krainburg pod
»Ugodna prilika«.
5028-6

Tistemu, ki najde
moj radioaparat
šestcevni »Ori-
on«, tipa 55-
551.533, ali o-
njem pove, kje
se nahaja, dam
nagrade 50 RM.
Dopisi naj se na-
slovijo pod L.M.
na Karawanken
Bote, Klagenfurt,
Bismarckring 13,

Kupim

Zelesen štedilnik,
uporaben, takoj
kupim. Dopise na
Karawanken Bo-
te, Krainburg,
pod št. 5019-7.

»KOVINA« G.m.b.H. d. z. o. z. KRAINBURG

Eisenwaren
Zelexnina

Glaswaren
Steklenina

Porzellan
Porcelan

Lacke
Laki

Farben
Barve

GROSS- UND KLEINVERKAUF ● PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO